

Mengkulang/red palapi

Atibt

Mengkulang; NEN-EN 13556: mengku-lang (GB), mengkulang (F), Mengkulang (D), Code HEXM.

Andere namen

Lumbayao (Filipijnen), kembang (Sabah), teraling, mengkulang, palapi (Indonesië, Maleisië, Sarawak), chumprak (Thailand), kanze, kanazo (Myanmar/Birma), huynh (Cambodja), hao (Laos).

Botanische naam

Heritiera simplicifolia (Mast.) Kosterm. (= *Tarrietia simplicifolia*), *Heritiera javanica* (Blume) Kosterm., *Heritiera sumatrana* (Miq.) Kosterm., *Heritiera* spp..



Familie

Malvaceae (= Sterculiaceae)

Groeigebied

Zuidoost-Azië, voornamelijk Maleisië, Indonesië en Filipijnen.

Boombeschrijving

Hoogte 30-45(-50) m. De 18-24 m lange takvrije stam is meestal behoorlijk recht en cilindrisch met een diameter van 0,6-1,2(-1,35) m. De stammen kunnen afhankelijk van de soort tot 3 m hoge wortelaanzettingen hebben.

Aanvoer

Gezaagd (gekantrecht) hout.

Houtbeschrijving

Het kernhout is rozebruin tot roodbruin. Het 50-125 mm brede spint is licht roodbruin tot geelachtig rood en steekt nauwelijks af bij het kernhout. Opvallend is de zachte zijdeglans van het geschaafde hout. Op het kwartierse vlak geeft de kruisdraad een brede streep-tekening. Brittle heart (een brosse wolle kern) tot 150 mm diameter kan voorkomen. Dit gedeelte is onbruikbaar voor constructieve doeleinden. Mengkulang is vers gezaagd enigszins (onaangenaam of aromatisch) geurend.

Houtherkenning

Roodbruin van kleur en een grove textuur, op kops vlak weinig grote vaten, parenchym niet zichtbaar, stralen duidelijk zichtbaar, op het kwartiers vlak stralen zichtbaar als kleine donkere spiegels, op het dosse vlak etagebouw. Het vergelijkbare niangon is buiten het hoge harsgehalte alleen anatomisch te onderscheiden van mengkulang.

Draad

Recht tot kruisdraad, soms onregelmatige draad.

Nerf

Matig grof tot grof.



Volumieke massa	(520-)700(-950) kg/m ³ bij 12% vochtgehalte.
Drogen	Matig snel. Zowel aan de lucht als versneld is mengkulang tamelijk snel te drogen. Hierbij bestaat enige neiging tot het vormen van oppervlakescheurtjes en vervormen zodat het drogen voorzichtig dient te gebeuren. Een ijklijn is beschikbaar voor het uitvoeren van elektrische houtvochtmetingen.
Hardheid	Langsvlak 5050 N.
Bewerkbaarheid	Bij machinale bewerking stampen gereedschappen snel af door de aanwezigheid van kiezel (<0,5%). Bij het schaven van kwartiers gezaagd hout met kruisdraad kan een goed glad oppervlak worden verkregen door de snijhoek op 20° te houden.
Spijkeren en schroeven	Matig. Voorboren wordt aanbevolen.
Lijmen	Goed.
Buigen	Zou goed te buigen zijn.
Oppervlakafwerking	Goed. Voor mooi glad lakwerk wordt gebruik van een poriënvuller aangeraden.
Impregneerbaarheid	Kernhout 3, spint 2 (volgens NEN-EN 350).
Bijzonderheden	Mengkulang is de voorkeursnaam van <i>Heritiera</i> -soorten die voorkomen in Maleisië, Kalimantan en Sarawak. Soortgelijk hout is in Thailand bekend onder de naam chumprak en op de Filipijnen als lumbayao. In de literatuur wordt deze houtsoort dikwijls nog met de oude botanische naam <i>Tarrietia</i> aangeduid, die echter al sinds 1962 is veranderd. Bij het zien van mengkulang valt onmiddellijk de gelijkenis met de Afrikaanse houtsoort niangon op. Het Indonesische hout (palapi) zou wat betere eigenschappen hebben dan mengkulang.
Toepassingen	Mengkulang wordt toegepast voor de fabricage van triplex en spaanplaat. Mooi getekende blokken komen ook in aanmerking voor snijfineer. Plaatselijk wordt mengkulang toegepast voor constructiehout en voor trappen, vloeren en meubelen. In Groot-Brittannië wordt het ook wel voor vloeren gebruikt. Verder voor binnentimmerwerk als kozijnen, ramen en deuren, waarbij draaiende delen in kwartiers hout moeten worden uitgevoerd en mengkulang als een goede vervanger wordt beschouwd van rode meranti, niangon en Afrikaanse mahoniesoorten.
Sterkteklasse	Ingedeeld in D30, afhankelijk van herkomst en kwaliteit (zie tabel D).



Duurzaamheid

Relatieve weerstand tegen schimmels

De duurzaamheid van mengkulang is wat lager dan die van het vergelijkbare niangon. Dit komt omdat niangon harsrijk en moeilijker te impregneren is. Kernhout klasse 4 (NEN-EN 350: praktijkervaring en veldonderzoek).

Relatieve weerstand tegen dierlijke organismen

Kernhout: drooghoutboorders D, termieten S en marineboorders S (NEN-EN 350).